

Uchwała Nr 970/2011
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 24 listopada 2011 r.

w sprawie oceny jakości kształcenia na kierunku „politologia” prowadzonym na Wydziale Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich, a także w Zamiejscowych Ośrodkach Dydaktycznych Wydziału w Kościanie, Gnieźnie, Ostrowie Wielkopolskim oraz Pile na poziomie studiów pierwszego stopnia

§ 1

Działając na podstawie art. 49 ust. 1 pkt 2 oraz art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164 poz. 1365 z późn. zm.) w związku z § 28 Statutu PKA Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej - po dokonaniu oceny jakości kształcenia w większości jednostek organizacyjnych prowadzących kierunek „politologia”, a także kierując się sprawozdaniem Zespołu Kierunków Studiów Społecznych i Prawnych w sprawie jakości kształcenia na kierunku „politologia” prowadzonym na Wydziale Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich, a także w Zamiejscowych Ośrodkach Dydaktycznych tego Wydziału w Kościanie, Gnieźnie, Ostrowie Wielkopolskim oraz Pile na poziomie studiów pierwszego stopnia – wydaje ocenę:

wyróżniającą

§ 2

Wyróżniającą ocenę jakości kształcenia na kierunku „politologia” prowadzonym przez Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich, a także w zamiejscowych ośrodkach dydaktycznych na poziomie studiów pierwszego stopnia uzasadnia spełnienie wymagań kadrowych, programowych i organizacyjnych w stopniu zdecydowanie przekraczającym obowiązujące standardy. Oceniany kierunek wyróżnia się bardzo wysokim poziomem prowadzonej działalności naukowo-dydaktycznej i równie wysoko ocenionymi efektami kształcenia.

Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa opracował i realizuje koncepcję studiów politologicznych, która spełnia wymogi spójności i komplementarności a zarazem zawiera innowacyjne elementy projakościowego nauczania uwzględniającego standardy kształcenia, najnowsze osiągnięcia badań naukowych, zapotrzebowanie rynku pracy oraz preferencje i plany zawodowe studentów. Szczególną uwagę w tej koncepcji przywiązuje się do procesu indywidualizacji toku studiów i bogatej oferty nauczania języków obcych (angielski, niemiecki, francuski, rosyjski, hiszpański). W celu zwiększenia szans przyszłych absolwentów na rynku pracy, studenci studiów drugiego stopnia zobowiązani są zaliczyć także zajęcia na wybranej specjalności, ale innej w stosunku do specjalności ukończonej na studiach pierwszego stopnia. W rezultacie po ukończeniu studiów dwustopniowych legitymują się wiedzą i umiejętnościami w zakresie dwóch specjalności, co zwiększa ich mobilność w życiu zawodowym.

Sylwetka absolwenta i jej profile zostały opracowane zgodnie ze standardami i są zorientowane na ambitne, ale zarazem realistyczne i osiągalne efekty kształcenia. Sylwetka i profile specjalnościowe bardzo dobrze korelują z programem nauczania, planami studiów i potencjałem kadrowo-dydaktycznym Wydziału. Konstrukcja kwalifikacji absolwenta jest

jednolita dla kierunku studiów prowadzonego w siedzibie Uczelni, jak i w ZOD-ach. Struktura kwalifikacji jest systematycznie doskonała w oparciu o wyniki badań efektów kształcenia, obserwację zmian na rynku pracy oraz współpracę z potencjalnymi pracodawcami.

Na Wydziale działa Społeczna Rada Oceniająca Plany i Programy Studiów. W jej skład wchodzi przedstawiciele instytucji, w których najczęściej znajdują pracę absolwenci. Rada jest organem doradczym, w jej kompetencjach mieści się ocena koncepcji kształcenia, zgłaszanie propozycji w zakresie doskonalenia struktury kwalifikacji absolwenta, programów i planów nauczania, ścisłego wiązania praktyk z tokiem nauczania.

Istotne znaczenie przywiązuje się do weryfikacji efektów kształcenia. W tym celu opracowano sylabusy przedmiotów, w których precyzyjnie określono cele ich prowadzenia oraz rezultaty nauczania w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Są one skorelowane z efektami kształcenia wymienionymi w sylwetce absolwenta. Wykładowcy są zobowiązani stosować także formy zaliczenia prowadzonego przedmiotu, które pozwalają na ocenę efektów nauczania w obszarze wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Analiza dokumentacji toku studiów, prac egzaminacyjnych i prac dyplomowych, hospitacje zajęć i rozmowy ze studentami potwierdziły, że Wydział na ocenianym kierunku studiów osiąga zakładane efekty kształcenia są osiągnięte.

Strukturę organizacyjną Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM w Poznaniu, z punktu widzenia jego zadań naukowych i dydaktycznych, należy uznać za w pełni gwarantującą realizację celów naukowo-badawczych, jak i założonego modelu struktury kwalifikacji absolwenta, z uwzględnieniem poziomów kształcenia oraz specjalności prowadzonych w ramach ocenianego kierunku. Wszystkie zakłady i pracownie prowadzą badania naukowe, które umożliwiają tworzenie zaplecza niezbędnego do prowadzenia efektywnych i nowoczesnych studiów politologicznych, a także ukazywanie aktualnych potrzeb i oczekiwań społecznych w stosunku do politycznej sfery życia społecznego, co umożliwia optymalizację realizowanych celów w procesie dydaktycznym poprzez tworzenie nowych specjalności lub rezygnację ze specjalności dotychczas prowadzonych. Działalność komórek organizacyjnych Wydziału wyraźnie służy także doskonaleniu kadry nauczającej i jej warsztatu dydaktycznego. Struktura organizacyjna ocenianej jednostki wskazuje również na jej zdolność do urzeczywistniania założonej misji i strategii działania.

W listopadzie 2010 r. zatwierdzony został dokument pod nazwą „Misja Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu”. Określono w nim cele strategiczne i operacyjne do wykonania w latach 2010-2020. Realizacja przyjętej strategii ma skutkować tym, że w 2020 roku Wydział będzie należał do najbardziej prestiżowych i rozpoznawalnych w kraju i zagranicą ośrodków politologicznych. W trakcie wizytacji Zespół stwierdził, że założenia rozwoju strategicznego Wydziału są realizowane na poziomie operacyjnym, z naciskiem na poziom umiędzynarodowienia nauczania, dalszą indywidualizację procesu kształcenia w ramach relacji „mistrz-uczeń”, współdziałanie z lokalnymi i krajowymi podmiotami gospodarczymi, administracji publicznej, mediami i środowiskami politycznymi, odgrywającymi aktywną rolę opiniotwórczą i doradczą.

Wysoki poziom dydaktyki jest wynikiem m.in. zastosowania innowacyjnych i zróżnicowanych metod kształcenia dostosowanych do rodzaju przedmiotu oraz tematu zajęć (m.in. „burza mózgów”, „gry symulacyjne”, „dyskusja kierowana”, „metoda projektów”, „metody prezentacyjne” z wykorzystaniem programów komputerowych, „praca w małych grupach”, „praca z tekstami źródłowymi” - także obcojęzycznymi, „praca z materiałem filmowym, fotograficznym i tekstem”). Technologie informatyczne są powszechnie używane w procesie dydaktycznym, m.in. dzięki znakomitej bazie lokalowej i jej wyposażeniu. Hospitacje pokazały, iż nauczyciele akademicki preferują audiowizualne środki przekazu. Studenci mają zapewniony dostęp do sieci internetowej, w tym księgozbiorów bibliotek oraz krajowych i zagranicznych elektronicznych baz zawierających publikacje naukowe.

Wydział jest otwarty na innowacje w kształceniu studentów. W celu usprawnienia organizacji studiów, jako jedyny w Uniwersytecie spełnił wszystkie warunki wprowadzenia

elektronicznego indeksu. Wykorzystuje w pełnym zakresie system USOS. Studenci mają możliwość składania podań i wniosków drogą także elektroniczną.

Informacje dotyczące organizacji procesu dydaktycznego są ogólnodostępne i aktualizowane. Studenci bieżące informacje mogą uzyskać z tablic informacyjnych, stron internetowych oraz w Dziekanacie. Nauczyciele akademicki są dostępni dla studentów podczas dyżurów – dwa razy w tygodniu. Informacje o możliwościach kontaktu studenta z nauczycielami za pomocą poczty elektronicznej znajdują się na stronie internetowej. Prowadzony jest monitoring obecności wykładowców na zajęciach i dyżurach. Wykaz pracowników obecnych na Wydziale (z informacją o miejscu pobytu) znajduje się na widocznej dla wszystkich tablicy elektronicznej przy portierni w siedzibie Wydziału. Z rozmów ze studentami wynikało, że pracownicy również po zajęciach, a nie tylko w czasie dyżurów służą swoim doświadczeniem dydaktycznym i naukowym. Spełnione są wszystkie wymogi związane z kształceniem studentów niepełnosprawnych.

Na Wydziale wyznaczono pełnomocników Dziekana, którzy udzielają studentom pomocy przy rozwiązywaniu ich problemów. Jest to inicjatywa szczególnie ceniona przez studentów z ośrodków zamieszkowych. W trakcie wizytacji w tych ośrodkach studenci podkreślali zaangażowanie i dużą pomoc, jaką otrzymują od pełnomocników. System opieki naukowej i dydaktycznej dopełnia znakomita baza Wydziału (m.in. własna biblioteka, czytelnia, elektroniczne kioski informacyjne, dostępne stanowiska komputerowe).

Wzorową organizację procesu dydaktycznego doceniają studenci. W kwietniu 2011 roku Dziekanat został wyróżniony przez Parlament Studentów UAM mianem „Dziekanatu przyjaznego studentom”.

Uczelniany System Zarządzania Jakością Kształcenia w Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu należy uznać za wzorcowy. Za sprawne funkcjonowanie tego systemu odpowiada Rada ds. Jakości Kształcenia, którą tworzą Komisja ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia i Komisja ds. Oceny Jakości Kształcenia. Prace RKJ koordynuje Pełnomocnik Rektora ds. zarządzania jakością kształcenia. W skład Komisji wchodzi m.in. przedstawiciele studentów, doktorantów i pracowników naukowo-dydaktycznych. Obsługę administracyjną RKJ zapewnia specjalnie w tym celu powołane Biuro Rady ds. Jakości Kształcenia.

Uniwersytet dysponuje bardzo dobrze opracowaną infrastrukturą prawno-organizacyjną, gwarantującą efektywne funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Sporządzane są okresowe raporty z efektywności funkcjonowania systemu, jakości kształcenia. Monitorowana jest działalność systemu na wydziałach. Na podstawie analizy wyników badania procesu nauczania formułowane są rekomendacje dotyczące doskonalenia jakości kształcenia oraz wskazuje się przykłady dobrych praktyk w danym zakresie. Rekomendacje Rady ds. Jakości Kształcenia UAM dla wydziałów są publikowane na stronie internetowej.

Analogiczna struktura, uwzględniająca wymogi ogólnouniwersyteckie i specyfikę kształcenia na „politologii”, została utworzona w ocenianej jednostce. Są to Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia oraz zespoły ds. jakości kształcenia i oceny jakości kształcenia. Posiedzenia Komisji i zespołów obligatoryjnie odbywają się przynajmniej raz w semestrze. W praktyce częstotliwość tych spotkań jest większa.

W Wydziałowym systemie zapewnienia jakości kształcenia w sposób właściwy docenia się potrzebę okresowej weryfikacji założeń sylwetki absolwenta i jej profili, aktualizacji programów i planów studiów. W tym celu korzysta się z bogatego zestawu narzędzi diagnostycznych, także użytecznych do wdrożenia Krajowych Ram Kwalifikacji. W procesie weryfikacji założeń sylwetki absolwenta i programów nauczania uwzględnia się wyniki okresowych analiz zakładanych i uzyskiwanych efektów kształcenia ze wszystkich przedmiotów, opinie studentów, absolwentów oraz pracodawców. Przy aktualizacji programów bierze się pod uwagę nowe tendencje w rozwoju „politologii” jako dyscypliny naukowej i dydaktycznej, profil naukowo-badawczy i dydaktyczny jednostki czy sytuację na rynku pracy. Dużą uwagę przywiązuje się do weryfikacji funkcjonowania Elastycznego Systemu Studiów - ESS (optymalizacji wyboru

przedmiotów fakultatywnych, zgodnie z sylwetką absolwenta, jej profilami i zainteresowaniami studentów) oraz Systemu Akumulacji i Transferu Punktów – ECTS (jego funkcjonowania, wyceny nakładu pracy studenta i in.). W weryfikacji programów i planów studiów kładzie się nacisk na poziom umiędzynarodowienia kształcenia, w tym „ścieżki kształcenia” w języku obcym.

Wydział prowadzi okresowe badania jakości kształcenia na „politologii”. Na ich podstawie sporządzane są raporty oceniające program i efekty nauczania, metody kształcenia, organizację studiów, system informacyjny, kadre nauczającą, warunki techniczne prowadzenia dydaktyki, formy promocji jakości kształcenia i skuteczność wykorzystywanych środków wsparcia.

Analiza losowo wybranych protokołów Rady Wydziału potwierdza, że kwestie funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia stanowią często przedmiot jej obrad. Na posiedzeniach Rady są zgłaszane i rozpatrywane oryginalne, innowacyjne wnioski w sprawie doskonalenia tego systemu (zob. m.in. Protokół V nadzwyczajnego posiedzenia Rady Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM z dnia 7 marca 2011 roku i in.).

Wydział dysponuje infrastrukturą materialno-dydaktyczną na miarę XXI wieku, bodajże najlepszą z krajowych ośrodków politologicznych i niejednokrotnie lepszą od analogicznych ośrodków w innych krajach Unii Europejskiej. Jej wyposażenie jest ogromnym atutem ocenianej jednostki, tworzy doskonałe warunki do prowadzenia studiów, doskonalenia procesu kształcenia, stosowania nowoczesnych metod nauczania. Potwierdziły to m.in. hospitacje zajęć oraz analiza organizacji procesu dydaktycznego.

Biblioteka Wydziałowa jest zorganizowana i funkcjonuje zgodnie z najlepszymi standardami europejskimi. Wprawdzie powstała dopiero w październiku 2008 r. jednocześnie z utworzeniem Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa, ale udało się jej zgromadzić ponad 31 tys. książek i czasopism (dane na koniec 2010 r.). Jest wyposażona w ogólnodostępne komputery i skaner. Studenci korzystają także z bogatego księgozbioru dla kierunku „politologia” zgromadzonego w Bibliotece Głównej UAM. Biblioteka ta w 2010 roku zajęła pierwsze miejsce wśród wszystkich bibliotek akademickich uczelni publicznych, w kategorii warunków korzystania z Biblioteki oraz zbiorów elektronicznych, a także drugie miejsce w kategorii zbiorów tradycyjnych. Baza materialno-dydaktyczna zamiejscowych ośrodków dydaktycznych jest zróżnicowana. Tym niemniej spełnia ona wymagane standardy na dobrym poziomie.

Sale wykładowe i ćwiczeniowe są wyposażone w nowoczesny sprzęt multimedialny oraz wygodne, praktyczne meble. Poza zajęciami studenci mają do dyspozycji laboratoria komputerowe oraz komputery znajdujące się na terenie biblioteki i czytelní. Wydział dysponuje także nowoczesnymi pracowniami: telewizyjną i radiową, które wykorzystuje się do prowadzenia specjalistycznych zajęć np. na specjalności „marketing polityczny” oraz w ramach zajęć fakultatywnych.

Budynek Wydziału jest nowoczesny, estetyczny. Został uznany za najlepiej przystosowany dla potrzeb niepełnosprawnych w UAM. W czytelní znajdują się komputery z oprogramowaniem dla głuchoniemych i niewidomych. Na Wydziale znajduje się wzorowo urządzona stołówka studencka oraz punkt kserograficzny.

Uczelnia posiada własne dobrze wyposażone i utrzymane domy studenckie. Zajęcia z wychowania fizycznego odbywają się w nowoczesnych obiektach sportowych.

Bardzo mocny atut ocenianego kierunku studiów stanowi także współpraca międzynarodowa. Obecnie realizowanych jest 11 projektów naukowych i dydaktycznych z partnerami zagranicznymi (niektóre z nich przyjmują formę międzynarodowych konsorcjów). Są to następujące tematy badawcze: 1) Zadania edukacji politycznej w przewycięzaniu uprzedzeń i wrogości w jednoczęcej się Europie; 2) Integracja europejska. Funkcjonowanie Instytucji Europejskich. Wielopłaszczyznowa analiza politologiczna i ekonomiczna uwarunkowań i konsekwencji procesów integracyjnych; 3) Zmiana w globalnym systemie międzynarodowym. Badania z zakresu międzynarodowych stosunków politycznych; 4) Jednolity rynek wewnętrzny

Wspólnot Europejskich, a reformujące się kraje Europy Środkowo-Wschodniej. Studium ekonomiczno-politologiczne; 5) Rola systemu finansowego w przeobrażeniu polskiego rolnictwa w kontekście integracji z UE. Badania ekonomiczno-politologiczne z zakresu polityki gospodarczej; 6) Nowy ład informacyjny w Europie; 7) Społeczne aspekty funkcjonowania euroregionów; 8) Polsko-niemiecka współpraca transgraniczna i regionalna; 9) Wpływ członkostwa Polski w UE na reżim kontroli granicznych na granicy polsko-niemieckiej; 10) Unterschiede in der gemeinsamen Wahrnehmung der Deutschen und Polen nach dem Jahr 1989; 11) Larger Europe (partnerzy: Uniwersytet Masaryka - Brno, Czechy; Europejski Uniwersytet Viadrina, Frankfurt nad Odrą, Niemcy; Uniwersytet Bilgi Istanbul, Stambuł, Turcja; Sciences Po, Paryż, Francja).

Liczba kontaktów i partnerów zagranicznych jest na tyle znacząca, że w raporcie powizytacyjnym z konieczności wymieniono tylko część tej aktywności. Współpraca ta ma wyraźną tendencję wzrostową, np. w lutym podpisano umowę o współpracy dydaktycznej z renomowanym Europejskim Instytutem Uniwersyteckim we Florencji, w tym roku planowane jest jeszcze podpisanie umowy z prestiżowym Institute of Foreign Policy Studies z Kalkuty w Indiach, Uniwersytetem Czarnomorskim na Ukrainie oraz Uniwersytetem w Belgradzie.

Istotnym dopełnieniem współpracy międzynarodowej jest aktywność pracowników w naukowych stowarzyszeniach i organizacjach zagranicznych, w tym także uczestnictwo w radach programowych i redakcyjnych zagranicznych czasopism naukowych.

Wydział uczestniczy w projekcie pt.: „Unikatowy Absolwent = Możliwości. Wzrost potencjału dydaktycznego poprzez proinnowacyjne kształcenie w języku angielskim, interdyscyplinarność, e-learning, inwestycje w kadry” (POKL.0401.-00-019/10). Projekt jest finansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Jego zadaniem jest wzmocnienie potencjału dydaktycznego Wydziału i podniesienie kompetencji kadry dydaktycznej w celu podwyższania jakości nauczania poprzez organizację wizyt studyjnych mających służyć poznaniu nowoczesnych metod kształcenia, poszerzeniu wiedzy teoretycznej i praktycznej o najnowsze osiągnięcia z danej dziedziny. W ramach projektu dla pracowników Wydziału zorganizowano miesięczne i tygodniowe staże w wiodących zagranicznych ośrodkach akademickich i naukowo-badawczych dla pracowników naukowo-dydaktycznych.

Wydział należy do ośrodków politologicznych wiodących w zakresie osiągnięć naukowo-badawczych. Aktualnie posiada kategorię A (dawniej I kategorię). Badania jednostki ściśle skorelowane są z ocenianym kierunkiem studiów, a także ze „Strategią Lizbońską”, „Strategią Rozwoju Kraju 2007-2015” i „Narodowym Planem Rozwoju na lata 2007-2013”.

Badania w zakresie nauk o polityce prowadzone są przez interdyscyplinarne zespoły badawcze (13 zespołów), w ramach zakładów i pracowni oraz indywidualnie (wśród tych ostatnich znajduje się aż 88 tematów badawczych). Ogniskują się one, oprócz tradycyjnych pól badawczych, także wokół istotnych problemów współczesnej politologii (m.in. integracja europejska, regionalizacja, komunikowanie polityczne, budowa społeczeństwa obywatelskiego, prawa i wolności polityczne człowieka i obywatela, globalizacja w stosunkach międzynarodowych).

Na szczególne podkreślenie zasługuje wzrost liczby uzyskanych w ostatnich latach pozauczelnianych grantów badawczych, środków finansowych z programów międzynarodowych i badań zleconych.

Dorobek naukowy, zarówno pod względem ilościowym, jak i jakościowym zasługuje na uznanie. W latach 2008-2010 pracownicy prowadzący zajęcia na „politologii” byli autorami: 91 monografii, 422 rozdziałów w monografiach oraz 187 artykułów w periodykach naukowych. Na podkreślenie zasługuje fakt, iż wśród opublikowanych prac znajduje się 7 monografii w języku angielskim, 43 rozdziały w tym języku i co zdarza się rzadko w naukach społecznych - 6 publikacji w czasopismach z tzw. listy filadelfijskiej.

Imponująca jest również liczba (ogólnopolskich i międzynarodowych) organizowanych konferencji naukowych: 2008 rok – 15; 2009 – 17; 2010 – 17). Konferencje oceniane są bardzo wysoko przez środowisko politologów. Niektóre z nich, np. od 11 lat organizowane w Collegium

Polonicum w Słubicach ogniskują się wokół problematyki integracji europejskiej, również konferencje nt. kultury politycznej, samorządu terytorialnego, mediów i kwestii polsko-niemieckich na stałe weszły do kalendarza polskiej politologii. Wydział był w 2010 roku gospodarzem III Ogólnopolskiej Konferencji Akademickich Ośrodków Politologicznych, w 2012 roku będzie gospodarzem II Ogólnopolskiego Kongresu Politologii – co jest wyrazem uznania pozycji ocenianej jednostki w polskiej politologii.

Wydział posiada własne wydawnictwo naukowe. Oprócz licznych publikacji o charakterze monograficznym, od 15 lat wydaje kwartalnik „Przegląd Politologiczny” (9 pkt. na liście ministerialnej), który należy do wiodących periodyków politologicznych, oraz od 8 lat periodyk „Środkowoeuropejskie Studia Polityczne” (6 pkt.). W obu periodykach publikowane są także teksty w językach obcych. Dopełnieniem dorobku wydawniczego jest „Rocznik Integracji Europejskiej” (dotychczas ukazały się 4 numery).

Aktywność badawcza przekłada się na awanse naukowe pracowników Wydziału, w szczególności młodej kadry naukowej. Tylko w roku 2011 trzech wykładowców uzyskało stopień naukowy doktora habilitowanego, dwóch kolejnych Rada Wydziału dopuściła do kolokwium habilitacyjnego, a w odniesieniu do dwóch doktorów habilitowanych wystąpiła o nadanie tytułu naukowego profesora.

Wyniki badań naukowych są wykorzystywane w dydaktyce (m.in. skrypty, podręczniki, leksykony). Do prac o szczególnie dużych walorach dydaktycznych można zaliczyć: 1) Czachór Z. (2008). *Zarządzanie integracją europejską. Instrumenty, mechanizmy i procedury*. Gorzów Wlkp.; 2) Musiał-Karg M. (2008). *Referendum w państwach europejskich. Teoria, praktyka, perspektywy*. Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek, ss. 420; 3) Orczyk J. (2008). *Polityka społeczna. Uwarunkowania i cele*. Poznań: Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej, ss. 230; 4) Sobczak J. (2008). *Prawo prasowe. Komentarze*. Warszawa: LEX-a Wolters Kluwers business, ss. 944; 4) Kacperska M. (2008). *Teoretyczne aspekty rynku pracy*. Wydawnictwo Naukowe WNPiD UAM, ss. 90; 5) Blok Z. (2009). *O polityczności, polityce i politologii*. Wydawnictwo Naukowe WNPiD UAM, ss. 125; 6) Gałganek A. (2009). *Historia teorii stosunków międzynarodowych*. Wydawnictwo Naukowe PWN, ss. 604; 7) Kowalczyk R. (2009). *Media lokalne w Polsce. Podręcznik akademicki*. Poznań: Wydawnictwo Naukowe Contact, ss. 279; 8) Przybylska-Maszner B., Potyrała A. (2009). *Leksykon Integracji Europejskiej w obszarze Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa i Europejskiej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony*. Poznań: Wydawnictwo Naukowe WNPiD UAM, ss. 312; 9) Babiak J. (2010). *Polityka kształtowania ustroju rolnego w Polsce*. Poznań: Wydawnictwo Naukowe WNPiD UAM, ss. 282; 10) Potyrała A. (2010). *Współpraca państw z międzynarodowymi trybunałami karnymi a suwerenność. Studium politologiczno-prawne*. Poznań: Wydawnictwo Naukowe WNPiD UAM, ss. 234; 11) Puślecki Z. W. Kmiecik R. Walkowski M. (2010). *Wspólna Polityka Rolna w warunkach wzrostu konkurencyjności Unii Europejskiej*. Warszawa: Dom Wydawniczy ELIPSA, ss. 305; 12) Rachwał M. (2010). *Demokracja bezpośrednia w procesie kształtowania się społeczeństwa obywatelskiego w Polsce*. Warszawa: Wydawnictwo Sejmowe, ss. 355.

Pracownicy Wydziału za wyniki w pracy naukowej corocznie otrzymują nagrody Rektora UAM (I, II i III stopnia), nagradzani są także przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz przez inne instytucje.

Władze Wydziału stwarzają bardzo dobre warunki do rozwoju naukowego. Aktywność naukowo-badawczą jednostki należy uznać za wyróżniającą się pod względem merytorycznym, ilościowym i organizacyjnym. Stanowi ona istotny wkład w rozwój polskiej politologii. Aktywność badawcza jest sprzężona z procesem dydaktycznym.

Wydział posiada uprawnienia do nadawania stopni naukowych doktora i doktora habilitowanego nauk humanistycznych w zakresie nauki o polityce. Kształcenie prowadzone jest w ścisłym powiązaniu z badaniami naukowymi.

Do badań naukowych włącza się studentów. Mają oni możliwość udziału w konferencjach, seminariach i projektach naukowych. Dysponują wspólnie z doktorantami czasopismem naukowym „Refleksje”, w którym publikują wyniki swoich badań. Publikacje studenckie ukazują

się także w monografiach zbiorowych i na łamach innych czasopism. Rozdziały napisane przez studiujących znajdują się m.in. w książkach: 1) Potyrała A. (red.) (2008), *Współpraca – rywalizacja - walka. Studia przypadków z zakresu współczesnych stosunków międzynarodowych*. Poznań: Wydawnictwo Naukowe WNPiD UAM; 2) Potyrała A., Skobrtal M. (red.) (2009). *Indie w XXI wieku – wybrane problemy*. Poznań: Wydawnictwo Naukowe WNPiD UAM, ss. 237; 3) Musiał-Karg M. Secler B. (red.) (2010). *Kobiety we współczesnym świecie. Rola i miejsce kobiet w życiu politycznym*. Poznań: Wydawnictwo Naukowe WNPiD UAM; 4) Potyrała A. Raubo J. (red.) (2010). *Problemy bezpieczeństwa na Bliskim Wschodzie*. Poznań: Wydawnictwo Naukowe WNPiD UAM.

Badania naukowe i współpraca międzynarodowa są ściśle powiązane ze strategią doskonalenia procesu dydaktycznego i wykorzystywane w procesie nauczania. Władze Wydziału bacznie uwagę przywiązują do kontaktów z otoczeniem, także w rejonach usytuowania zamiejscowych ośrodków dydaktycznych. Są organizatorem m.in. cyklu otwartych wykładów dla młodzieży. Wykłady te, w których uczestniczy kilkaset osób, cieszą się dużym powodzeniem zwłaszcza wśród uczniów szkół średnich. Wydział w drodze konkursu, w którym uczestniczyło kilkanaście wielkopolskich uczelni, został wybrany jedynym partnerem organizacyjnym podczas EURO 2012 w Poznaniu.

Kadra naukowo-badawcza jest mocnym atutem Wydziału. Stanowią ją wybitni i z najwyższymi kwalifikacjami specjaliści z zakresu „politologii”. Oceniana jednostka zgłosiła do minimum kadrowego 49 pracowników naukowo-dydaktycznych, w tym 17 samodzielnych pracowników nauki i 32 doktorów. Wszyscy zgłoszeni nauczyciele spełniają wymogi formalne i merytoryczne zaliczenia do tego minimum. Ponadto zajęcia dla studentów „politologii” prowadzi także 13 profesorów i doktorów habilitowanych, 31 doktorów oraz 44 wykładowców z tytułem magistra.

Docenić należy wysokie standardy polityki kadrowej prowadzonej w ocenianej jednostce. Polityka ta wyraźnie przekłada się na systematyczne doskonalenie konstrukcji minimum kadrowego i jakości kształcenia. Potwierdza to obecna kompozycja składu kadry naukowo-dydaktycznej, dobrze dostosowana do profilu studiów politologicznych i prowadzonych w ich ramach specjalności. Docenia się i tworzy warunki dla rozwoju młodej kadry naukowej.

Zajęcia są prowadzone na wysokim poziomie merytorycznym z zastosowaniem adekwatnych metod dydaktycznych. Systematycznie dokonywany jest przegląd obsady zajęć, w którym docenia się m.in. wyniki ankietyzacji.

W skład kadry naukowo-dydaktycznej wchodzi osoby wyróżniające się dorobkiem naukowym i zaangażowaniem w działalności instytucji państwowych, komitetów naukowych, redakcji i innych instytucji w Polsce i innych państwach.

Nauczyciele akademicki korzystają z możliwości, jaką daje program LLP Erasmus. Odbывают krótkie staże w uniwersytetach partnerskich połączone z wykładami, doskonaląc warsztat naukowy i dydaktyczny. Znacznie częściej jednak ich wyjazdy zagraniczne związane są z wygłaszaniem referatów na konferencjach naukowych czy grantowych pobytach studyjnych. Naukowa współpraca międzynarodowa nie ma charakteru asymetrycznego. W latach 2009-2010 Wydział gościł ponad 60 naukowców z zagranicy, którzy wygłosili wykłady i referaty, brali udział w seminariach, lub też odbywali staże naukowe.

Wydział stworzył dla studentów politologii bogatą ofertę wyjazdów na zagraniczne studia i praktyki w ramach LLP Erasmus. Umowy obejmują 29 partnerów z: Czech, Finlandii, Francji, Hiszpanii, Islandii, Niemiec, Norwegii, Portugalii, Słowenii, Szwecji, Turcji i Włoch. Liczba studentów Wydziału korzystających z tych wyjazdów ma tendencję wzrostową, a biorąc pod uwagę polskie uwarunkowania należy uznać ją za dobrą (rok akademicki 2008/2009 - 25, 2009/2010 - 52, 2010/2011 - 62). Uzupełnieniem tej oferty są realizowane, dwustronne porozumienia o wymianie studentów i nauczycieli akademickich Wydziału z partnerami z Cypru, Rosji, Stanów Zjednoczonych, Ukrainy i Tajwanu. W roku 2010/2011 w uniwersytetach działających w tych państwach staże w wymiarze od 2 tygodni do 4 miesięcy odbyło 27 studentów politologii. Pozytywnie należy też ocenić wzrostową liczbę studentów

zagranicznych studiujących na Wydziale w ramach programu LLP Erasmus (rok akademicki 2008/2009 - 18, 2009/2010 - 24, 2010/2011 - 27). W ramach umów dwustronnych z uniwersytetami w Moskwie, Woroneżu, Kijowie i Tajpej w Poznaniu studiowało 24 studentów zagranicznych. Rosnąca liczba studentów z innych państw jest efektem systematycznego zwiększania liczby zajęć prowadzonych w języku angielskim. W roku 2010/2011 było realizowanych 14 cykli wykładów w języku angielskim (The Baltic Sea Region; Common Foreign and Security Policy: Northern and Eastern Dimensions of the European Union; From Bush to Obama - A Change in US - Foreign Policy?; Democratic Deficit in the European Union: the Polish perspective; Business Plan; Terrorism and asymmetrical threats; Political Life in Poland; Regional and European Integration In Northern Europe; Direct Democracy: Theory and Practice. East and West European Experience; Eastern and Central Europe in the Face of the European Integration Processes; Politics and Change In the Middle East; International Judicial System; Introduction to evaluation and cost benefit analysis of the European Union's investment projects; Intercultural Communication.

Na Wydziale funkcjonuje osiem kół naukowych: Koło Naukowe Politologów i Dziennikarzy, Koło Naukowe Samorządu Terytorialnego, Koło Naukowe Stosunków Międzynarodowych, Studenckie Koło Naukowe Komunikacji Medialnej „KoMar”, Studenckie Koło Naukowe Studiów Genderowych, Studenckie Koło Naukowe Historii Najnowszej, Studenckie Koło Naukowe Polityki Ekonomicznej i Społecznej oraz Studenckie Koło Naukowe Psychologii Polityki. Studenci należący do tych kół naukowych organizują konferencje, seminaria, spotkania z politykami, ponadto aktywnie uczestniczą w konferencjach organizowanych przez inne uczelnie w kraju. Oprócz tego zajmują się prowadzeniem warsztatów dla licealistów, organizują imprezy integracyjne i charytatywne pod patronatem Dziekana.

Na podkreślenie zasługuje fakt istnienia czasopism studentów Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa - „BUC. Bardzo Uniwersyteckie Czasopismo” oraz „Fenestra”. Prężnie działa telewizja studencka „Flesz” oraz „BUC TV”. Studenci „politologii” przygotowują cotygodniowy program informacyjny Wydziału. Również studenci realizują program „Kwadrans Akademicki”, który jest poświęcony problemom życia studenckiego w Poznaniu i jest emitowany na antenie działającego w tym mieście Ośrodka Telewizji Polskiej. Od 1,5 roku Koło Naukowe Stosunków Międzynarodowych prowadzi z powodzeniem bloga.

W roku 2010 ok. 300 studentów uczestniczyło w produkcji filmu „Lipdub UAM” – w ramach cyklu filmów produkowanych przez studentów uniwersytetów na całym świecie, w których w sposób zabawny i wesoły prezentują swój Wydział (strona internetowa: wnpid.amu.edu.pl). „Lipdub” Wydziału został uznany za jeden z 10 najlepszych Lipdabów na świecie.

Samorząd organizuje imprezy kulturalne (np. coroczny Przegląd kabaretów studenckich); sportowe (coroczne rozgrywki w piłkę nożną o puchar Dziekana) i integracyjne (np. coroczna majówka „Wielkie Grillowanie”).

Wydział zapewnia kołom naukowym wsparcie merytoryczne, finansowe i lokalowe. Przywiązuje także dużą wagę do rozwoju zainteresowań zawodowych swoich studentów. W marcu każdego roku jest współorganizatorem (razem z Biurem Karier UAM i Uniwersyteckim Centrum Innowacji i Transferu Technologii) „Targów Pracy i Przedsiębiorczości”. Impreza odbywa się z udziałem podmiotów, które mogą być pracodawcami absolwentów politologii. W Targach, jakie odbyły się w marcu 2011 r. w siedzibie Wydziału uczestniczyło 26 wystawców, którzy prezentowali oferty pracy, staży studenckich i praktyk, wsparcia młodych przedsiębiorców, pośrednictwa pracy, doradztwa personalnego. Targom towarzyszyły spotkania warsztatowe i prezentacje firm, podczas których przygotowano prawie 400 miejsc dla zainteresowanych omawianą tematyką studentów i absolwentów. Uczestnicy mogli skorzystać z punktów doradztwa personalnego i punktów kreacji wizerunku.

Działalność studenckiego ruchu naukowego, w tym sposób jego organizacji, formy aktywności i uzyskiwane efekty zasługują na ocenę wyróżniającą. Podobnie należy ocenić zaangażowanie Władz Wydziału w rozwój studenckiego ruchu naukowego.

Od kilku lat Władze Wydziału organizują trzydniowe seminaria metodologiczne poświęcone wyłącznie problemom zapewnienia jakości kształcenia. Były one także organizatorem konferencji krajowych uniwersyteckich ośrodków politologicznych poświęconej jakości kształcenia, badaniom naukowym i reformie szkolnictwa wyższego (kwiecień 2010 r.).

Doskonalenie jakości kształcenia jest także przedmiotem współpracy Władz Wydziału z przedstawicielami pracodawców skupionymi w organie doradczym Dziekana. W 2009 roku Wydział był organizatorem konferencji „Uniwersytet XXI wieku. Kierunki i uwarunkowania rozwoju”. Na konferencji dyskutowano z zaproszonymi pracodawcami nad programem studiów. Rezultatem tej dyskusji było wdrożenie do planu nauczania nowych przedmiotów („Zarządzanie zespołami ludzkimi”, „Negocjacje”, „Trening interpersonalny”), które zwiększają zakres umiejętności przyszłych absolwentów „politologii” oraz podnoszą ich mobilność na rynku pracy.

Istotną rolę w procesie oceny jakości kształcenia odgrywają okresowe oceny pracowników naukowo-dydaktycznych. Ważnym elementem tych ocen jest samoocena nauczyciela akademickiego (sporządzono specjalną ankietę). W ocenach nauczycieli uwzględnia się m.in. dorobek naukowy, wyniki hospitacji zajęć, promotorstwo, seminaria, aktywność recenzyjną, działalność na rzecz środowiska naukowego, opinie studentów o zajęciach dydaktycznych. Duży nacisk kładzie się na innowacyjność dydaktyczną. System kontroli jakości kształcenia stanowi ważne wsparcie dla polityki kadrowej w ocenianej jednostce. Wyniki prowadzonych badań i ocen brane są pod uwagę przy podejmowaniu decyzji w sprawie przedłużenia zatrudnienia lub awansu i nagradzania pracowników.

Ankietyzacja jest prowadzona systematycznie. Studenci oceniają program studiów, plany zajęć, prowadzących zajęcia, poziom zajęć i ich metodykę. W ankietach student może zgłosić dodatkowe uwagi na temat pracy nauczyciela akademickiego. Wyniki anonimowych ankiet są wykorzystywane w doskonaleniu metodyki nauczania.

Na Wydziale są realizowane także badania nad jakością funkcjonowania Dziekanatu. W ankiecie „Przyjazny Dziekanat” studenci oceniają sprawność funkcjonowania tej struktury, poziom świadczonych usług, przepływ informacji, relacje z pracownikami. Z ankiety przeprowadzonej w listopadzie 2010 roku wynika, że aż 88,5% studentów opowiedziało się za możliwością korzystania z wirtualnego Dziekanatu.

Opracowany i funkcjonujący na Wydziale system zapewnienia jakości kształcenia należy uznać za wzorowy. Cechuje się on bardzo dobrze rozbudowaną infrastrukturą organizacyjno-normatywną. System ten jest spójny i komplementarny, zawiera elementy innowacyjne. Do nich należy m.in. struktura organizacyjna, w której ramach działają dwa niezależne zespoły. Jeden z nich jest odpowiedzialny za zapewnienie jakości kształcenia, drugi – za monitoring i ocenę jakości kształcenia. Komisja ds. jakości kształcenia jest tym forum, na którym zderzają się racje, opinie przedstawicieli zespołów, pozwalające na podejmowanie konstruktywnych działań dwukierunkowych: ukierunkowanych na zapewnienie i doskonalenie jakości procesu nauczania oraz na weryfikację słabych i silnych stron samego systemu i jego doskonalenie. Innowacyjne są także niektóre narzędzia wykorzystywane w tym systemie. Z analizy dokumentów, jak i przebiegu wizytacji (hospitacje, spotkania z pracownikami i studentami, analiza prac dyplomowych i in.) wynika, że system zapewnienia jakości kształcenia funkcjonuje sprawnie i przynosi wymierne efekty w doskonaleniu procesu nauczania. W opinii studentów system zapewniania jakości kształcenia funkcjonuje wzorowo. Wszystkie zajęcia objęte są procesem ankietyzacji. Podkreślali oni, że Wydział podejmuje wiele inicjatyw mających na celu doskonalenie jakości kształcenia studentów. Zaawansowane są m.in. prace nad standaryzacją oceny jakości kształcenia w kontekście obecnej reformy szkolnictwa wyższego.

§ 3

Następna ocena jakości kształcenia na kierunku „politologia” w wymienionej w § 1 jednostce powinna nastąpić w roku akademickim 2019/2020.

§ 4

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie trzydziestu dni od dnia doręczenia uchwały.

§ 5

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
2. Rektor Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

§ 6

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
POLSKIEJ KOMISJI AKREDYTACYJNEJ

Marek Rocki